

Tlačová správa

Luxemburg 9. septembra 2020

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti: jeho pridaná hodnota závisí od toho, nakoľko účinne sa finančné prostriedky vyčleňujú na ambiciózne ciele EÚ, konštatujú audítori

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti bude podporovať členské štáty pri absorbovaní hospodárskeho otrasu vytvoreného krízou spôsobenou ochorením COVID-19 a pri zvyšovaní odolnosti ich hospodárstiev. V novom stanovisku, ktoré bolo dnes uverejnené, Európsky dvor audítorov (EDA) poukazuje na význam národných plánov podpory obnovy a odolnosti pri zabezpečovaní toho, aby sa finančná podpora EÚ zameriavala na dosiahnutie celkových spoločných cieľov EÚ v oblasti súdržnosti, udržateľnosti a digitalizácie a aby bola dobre koordinovaná s ostatnými formami podpory EÚ a členských štátov.

V máji 2020 Európska komisia navrhla nástroj Next Generation EU ako súčasť rozsiahleho balíka opatrení na zníženie sociálno-ekonomického vplyvu pandémie. V rámci nástroja Next Generation EU bude najväčšiu úlohu zohrávať mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, z ktorého sa viac než 600 mld. EUR rozdelí na granty a pôžičky. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je navrhnutý tak, aby poskytoval rozsiahlu finančnú podporu verejným investíciám a reformám v oblasti súdržnosti, udržateľnosti a digitalizácie. Prijímajúce členské štáty budú musieť vypracovať plány podpory obnovy a odolnosti v súlade s príslušnými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, ktoré Komisia prijala v rámci európskeho semestra.

„Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti má zásadný význam pre rýchlú mobilizáciu finančných prostriedkov potrebných na podporu obnovy a zvýšenie odolnosti našich národných hospodárstiev. Členské štáty budú musieť splniť svoju úlohu tým, že stanovia svoje programy pre ekologickú a digitálnu transformáciu, investície a reformy,“ uviedla Ivana Maletić, členka EDA zodpovedná za toto stanovisko. „Ide o príležitosť preukázať, že EÚ prináša hodnotu za peniaze. Na tento účel musíme venovať veľkú pozornosť tomu, aby sa finančné prostriedky skutočne vyčleňovali na opatrenia, ktoré pomáhajú dosiahnuť ambiciózne ciele EÚ. Týmto spôsobom čo najlepšie využijeme potenciál mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.“

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body stanoviska Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie stanoviska je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Výdavková logika mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti podporuje rozsiahle reformy a investičné programy založené na medzníkoch pokroku namiesto preplácania konkrétnych nákladov súvisiacich s programom/projektom, ako je to v prípade štrukturálnych fondov EÚ. Podľa audítorov by sa prepojenie medzi mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a cieľmi EÚ – ako je sociálno-ekonomická konvergencia, zelená dohoda a digitálna transformácia – mohlo posilniť napríklad prostredníctvom povinných spoločných ukazovateľov, čím by sa zabezpečilo priame prepojenie medzi míľnikmi a čiastkovými cieľmi stanovenými v jednotlivých plánoch podpory obnovy a odolnosti a súvisiacimi cieľmi. Audítori vítajú skutočnosť, že mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vychádza z existujúcich postupov, ako je nariadenie o spoločných ustanoveniach (NSU) a európsky semester, čím sa podporujú synergie a znižuje administratívna záťaž na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni. Okrem toho plánovaný dialóg s členskými štátmi umožňuje pružnosť pri riešení konkrétnych situácií. Audítori však poznamenávajú, že príprava mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, operačných programov a národných programov reforiem (NPR) v rovnakom čase môže byť pre členské štáty náročná a vyzývajú na zjednodušené postupy. Poukazujú tiež na potrebu vhodných usmernení a koordinácie, aby sa predišlo prekrývaniu s inými zdrojmi financovania EÚ.

Podľa audítorov je ťažké posúdiť primeranosť finančných súm navrhovaných na riešenie dôsledkov krízy, ktorá sa stále vyvíja. Napriek tomu, že bol mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti zavedený ako reakcia na strednodobé a dlhodobé dôsledky pandémie, navrhované pridelenie finančných príspevkov členským štátom je do veľkej miery podmienené situáciou pred pandemiou COVID-19. V dôsledku toho sa očakáva, že štyri z desiatich členských štátov s najvyššími pridelenými grantmi v rámci mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti budú v roku 2020 čeliť menej výraznému poklesu HDP, ako je priemer EÚ na úrovni približne 7 %. Alokačný mechanizmus okrem toho len čiastočne odráža cieľ mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie zlepšením odolnosti a podporou obnovy. Viac než dve tretiny grantov v rámci mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú v skutočnosti vyčlenené pre 14 členských štátov s HDP na obyvateľa v roku 2019 aspoň 90 % priemeru EÚ a asi len štvrtina pre osem členských štátov s HDP na obyvateľa v roku 2019 nižším než 75 % priemeru EÚ.

Audítori napokon zdôrazňujú, že Komisia a členské štáty musia zaviesť silné a účinné opatrenia proti podvodom a nezrovnalostiam, aby sa zabezpečilo, že sa podpora EÚ použije na zamýšľaný účel. Zaznamenali sa aj určité nedostatky v plánovaných postupoch monitorovania a podávania správ. Pokiaľ ide o mechanizmy riadenia a kontroly mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, audítori sa domnievajú, že úloha Európskeho parlamentu v rozpočtovom procese by sa mala jednoznačne vymedziť, ako aj práva EDA na audit, aby sa zabezpečilo uplatňovanie rovnakých zásad zodpovednosti a transparentnosti na mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ako na všeobecný rozpočet EÚ.

Poznámky pre redaktorov

Európsky parlament si vyžiadal stanovisko EDA k návrhu Komisie na zriadenie mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v súlade so Zmluvou o fungovaní EÚ. Výsledné stanovisko EDA č. 6/2020 je v súčasnosti k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v angličtine, čoskoro budú nasledovať ďalšie jazyky. Stanovisko sa obmedzuje na návrh Komisie, ale zohľadňuje súvisiace politické dohody, ktoré sa dosiahli na zasadnutí Európskej rady 21. júla.

Toto stanovisko dopĺňa ďalšie stanoviská EDA súvisiace s ochorením COVID-19 k [nariadeniu o spoločných ustanoveniach \(NSU\)](#), [REACT-EU](#), a [Fondu na spravodlivú transformáciu](#). Stanovisko

tiež čerpá z nedávnej osobitnej správy o [európskom semestri](#), najmä pokiaľ ide o odporúčania pre jednotlivé krajiny.

Informácie o opatreniach EDA prijatých v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 nájdete [tu](#).

Kontakt pre médiá v súvislosti s týmto stanoviskom:

Claudia Spiti – claudia.spiti@eca.europa.eu – Tel.: (+352) 4398 45547/mobil: (+352) 691 553547